

Gelukstreffer

Herinner jij je nog dat je terug uit de nachtmis – koud en rillerig van de lange zit in de kerk én het late tijdstip – met z'n allen een worstenbroodje at? Ons mam gaf ons nog een kop warme chocolademelk erbij en daarna snel onder de wol. Maar niet alleen met Kerstmis, deze Brabantse lekkernij stond bij ons het hele jaar door op het menu. Hoe oud deze worstenbroodjes zijn, weet geen mens precies. Maar één ding weten we wel, al in 1938 tijdens een koffietafel in het West-Brabantse Achtmaal werden ze geserveerd.

Hoe we dat weten? Onze webmaster Ninke, eigenlijk op zoek naar iets anders, ontdekte op oude filmbeelden dat de gasten uitgebreid genoten van de schaal met dampende worstenbroodjes waar hun gastheer hen op trakteerde. Kijk

maar snel naar deze mooie filmvondst! [Kijk hier](#)

En zo gaat het hier steeds. Je bent op zoek naar iets, maar stuit vervolgens op een andere mooie vondst die al je aandacht opeist. Het einde van het jaar nadert nu snel, we gaan aftellen. Er is genoeg om met een positief gevoel op terug te kijken; de nieuwe bronnen, bijzondere mijlpalen, fantastische evenementen en goed gelanceerde (foto- en) filmcollecties. Bedankt voor jouw betrokkenheid en mooie reacties. Ik wens je gezellige feestdagen en een gezond en gelukkig 2025!

Margot America, redactie

Dagboek Abt Jan Moors nu online

Dagboeken zijn historische bronnen, die een inkijkje bieden in het leven in vroeger tijden. Zo ook het Memoriaal dat Jan Moors, abt van Berne, tussen 1634 en 1639, bijhield. Grotendeels in het Latijn doet de abt daarin verslag van de roerige tijden die de abdij in de nadagen van de Tachtigjarige Oorlog

Nieuwe bronnen november online

Hoor wie klopt daar, hoor wie tikt daar! Sinterklaas? Welnee, die zit al lang weer in Spanje. Het zijn onze vrijwilligers en collega's die indexen inkloppen en publiceren op onze website! Hier vind je de indexen weer op een rij die deze maand beschikbaar zijn gekomen. Dat belooft weer een

doormaakte.

[Lees hier](#)

heerlijk avondje stamboomonderzoek te worden!

[Lees hier](#)

Podcast nieuws: Moord op Marietje

Het is misschien wel Brabants oudste cold case. Op 22 augustus 1900 verlaat de 11-jarige Marietje Kessels haar ouderlijk huis in Tilburg om een brief te posten; twee dagen later wordt het meisje teruggevonden in de kerk; ze is misbruikt, en gewurgd. Hoe kan het dat er nooit een dader is veroordeeld? En hoe dicht bij de waarheid kunnen we, 125 jaar later, nog komen? Luister vanaf 13 januari naar de nieuwe podcast 'Moord op Marietje'.

Bekijk hier de trailer! [Kijk hier](#)

Beste verhalen deze maand

Zak rogge als zwijggeld voor verkrachting

Machtige mannen die hun seksuele escapades proberen af te kopen zien we bijna dagelijks terug in de media, maar ook in onze archieven. Zo ontdekte onderzoeker Adriaan van de Akker hoe onderwijzer Caspar Veugdingh zijn poging tot verkrachting probeert af te kopen met een zak rogge. [Lees hier](#)

Sabotage in Ravenstein

Een grote brand is tot in de verre omgeving te zien. Verwongen staal en ruiten die tot in de omgeving zijn gesprongen. Op zondag 6 februari 1972 is er een ontploffing op het Gasunie terrein in Ravenstein, gevolgd door een enorme explosie. (Bijdrage: Martijn Visschers) [Lees hier](#)

Overval in Kerstnacht

"Rond 1930 vond op een boerderij aan wat nu de Wolfsdijksestraat in Nuland heet een overval plaats. Daarbij bleek een lid van de Osse bende betrokken. Wij woonden toen in een boerderij in de Lagekant, zo'n 500 à 600 meter verderop." (Bijdrage: Giel Langens)

[Lees hier](#)

Reizen door betwist gebied

Op een zaterdagavond in juni 1635 werd er op de poort geklopt van het Slotje in Heeswijk, waar de abt van Berne toen zijn domicilie had. Daar stond de Vrouwe van Pietersheim. Of zij met haar hele gezelschap die nacht onderdak kon krijgen? Dat kon...

[Lees hier](#)

Heeft Geertruida de vensters open gedaan?

Dat is de vraag die een rechter in Den Bosch in 1889 moet beantwoorden. De vrijgezelle boer heeft een dienstknecht, een dienstmeid en een huishoudster. Drie getuigen zien echter dat de dienstmeid Geertruida huishoudelijke taken uitvoert en dat mocht niet. (Bijdrage: Jan Arts) [Lees hier](#)

Historisch wist-je-datje

Nondeju, wa lekker!

We vertelden je het hierboven al. Onlosmakelijk verbonden met de kerstnacht is toch wel het Brabants worstenbroodje, een rolletje gekruid gehakt, omwikkeld met wit brooddeeg. Het bleek een slimme vinding te zijn om je slachtafval te verwerken.

Brooddeeg erom heen en niemand zag wat van de kwaliteit van het vlees. Maar dat was vroeger.

Iedereen heeft wel herinneringen aan het worstenbroodje. Elke slager heeft zijn eigen recept om het gehakt te kruiden en elke bakker bakt het broodje op zijn eigen manier. Onderdeel van de traditie is ook de manier waarop het worstenbroodje gegeten wordt: gezellig samen met vrienden en familie. Of samen worstenbroodjes bakken, dat kan natuurlijk ook. Jaarlijks worden er zo'n vijftieng miljoen worstenbroodjes geconsumeerd. Wist je trouwens dat het Brabants worstenbroodje en de bij behorende cultuur sinds 2016 is opgenomen in de Nederlandse lijst van waardevol en uniek immaterieel erfgoed?

Je hoort het al, deze traditie is nog steeds springlevend. En hoe zit het eigenlijk met jou, bak jij ze zelf goudbruin of heb je 'n goed adresje? 😊

*Het geheugen van Brabant: ga
naar www.bhic.nl*

[Vind ons leuk](#)

[Volg ons](#)

[Foto's & films](#)

[Lees verhalen](#)

[Volg ons op Instagram](#)

redactie@bhic.nl | [073-6818500](tel:073-6818500) | [doorsturen](#)